

Mullsjö Kommun

Budget 2021

Mullsjö kommun 2020-10-27

Innehållsförteckning

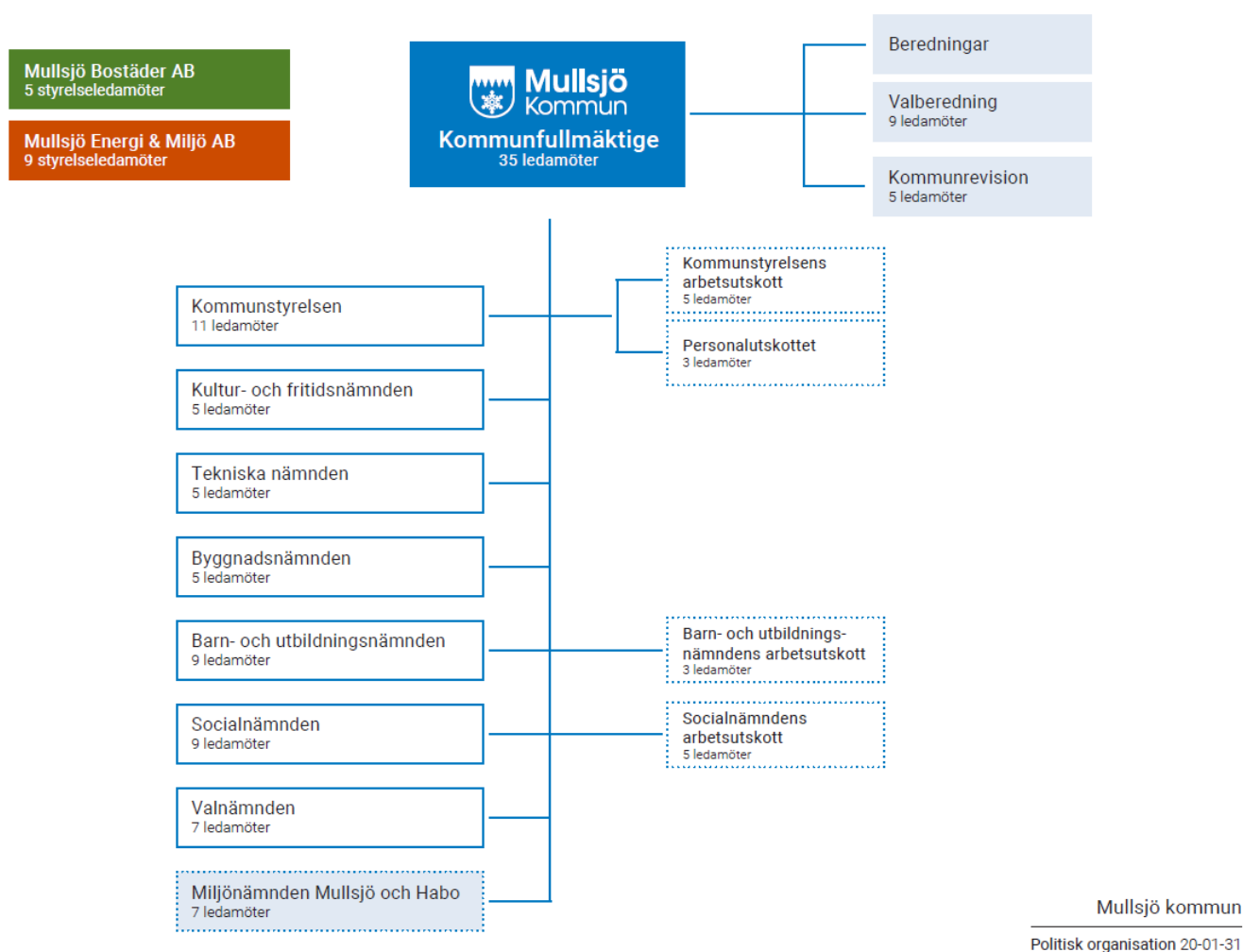
Inledning	3
Sammanfattning.....	3
Politisk organisation.....	3
Förvaltningsorganisation.....	4
Särskilda budgetanvisningar.....	4
Styrmodell.....	5
Förvaltningsplan	6
Mullsjö kommuns utveckling	6
Vision och mål	7
Finansiell analys	10
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv.....	16
Ekonomiska ramar	17
Budgetförutsättningar.....	17
Budget 2020 med plan 2021-2022.....	17
Avslutande sammanfattning	21

Inledning

Sammanfattning

- Driftbudgeten och investeringsramen 2021 fastställs på nämnds nivå enligt beslut.
- 10 mnkr tilldelas för exploatering.
- Tre finansiella budgetmål för 2021.
- Checkkredit på 50 mnkr samt ge kommunstyrelsen rätten att under 2021 nyupplåna 12,5 mnkr samt omsätta lån, det vill säga att låna till motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning.
- Skattesatsen oförändrad 22,34.
- Internräntan sänkt från 4% till 2%.
- Förslag till ny modell för fördelning av resurserna till nämnder.
- Förslag till demografisk faktor till alla nämnder.
- Arbetet med att skapa förutsättningar för att ta fram en kommunkoncernbudget pågår och måste genomföras under 2021.

Politisk organisation

Kommunfullmäktige fastställer budgetramar på nämnds nivå. Kommunens verksamheter bedrivs av sex nämnder utöver kommunstyrelsen och valnämnden.

Definition av organisation

Sammanställda räkenskaper (kommunal koncern) - kommunens samlade verksamhet består av Mullsjö kommun samt de av kommunen ägda bolagen Mullsjö Energi & Miljö AB samt Mullsjö Bostäder AB med dotterbolaget Fastighets AB Gyljeryd 1:24.

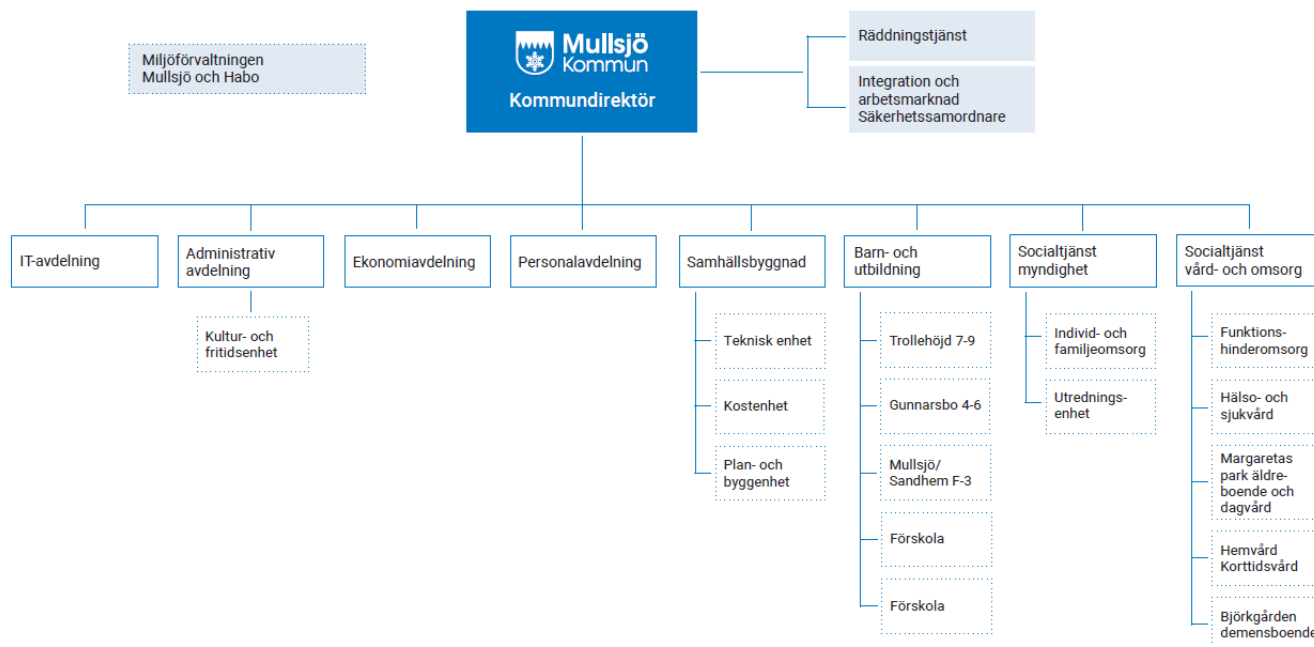
Mullsjö kommun (kommunen) - skattefinansierad verksamhet.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

Från och med valet 2018 styr Socialdemokraterna (S), Kristdemokraterna (KD), Centerpartiet (C) och Liberalerna (L).

De 35 mandat är fördelade enligt följande; Socialdemokraterna 9, Moderata samlingspartiet 7, Kristdemokraterna 6, Sverigedemokraterna 5, Centerpartiet 2, Vänsterpartiet 2, Miljöpartiet de gröna 2, Mullsjö Framtid 1 samt Liberalerna 1.

Förvaltningsorganisation

Mullsjö kommuns organisation består av en förvaltning som leds av kommundirektören. Förvaltningen består i sin tur av sju verksamhetsområden; IT - avdelning, administrativ avdelning, ekonomiavdelning, personalavdelning, samhällsbyggnad, barn- och utbildning samt socialtjänst myndighet och socialtjänst vård- och omsorg. Kommundirektören leder kommunens ledningsgrupp där verksamhets- och avdelningschefer ingår.

Särskilda budgetanvisningar

- Av kommunfullmäktige beviljade anslag är bundna på nämnds nivå.
- Nämnd och efter delegering även, verksamhetschefer och enhetschefer har det yttersta budgetansvaret.
- Budgetavvikelser godtas inte. Budgetdisciplin ska råda för såväl drift- som investeringsanslag.
- Förväntade intäkter och kostnader ska noga beräknas och därmed vara budgeterade. Tilldelade anslag motsvarar i huvudsak den nettoomslutningen nämnd förfogar över.
- Tilläggsanslag beviljas undantagsvis av kommunfullmäktige genom särskilt beslut.
- Nämnd ska till kommunstyrelsen två gånger per år redovisa periodens ekonomiska utfall och prognos för årsutfallet. En budgetuppföljning efter fyra månader med kommentarer och fördjupad prognos samt en delårsrapport efter åtta månader som till kommunfullmäktige.
- Kommunfullmäktige har beslutat om en månatlig prognos, exklusive januari, juni och eventuellt juli månad, med direkt redovisning till kommunfullmäktige.
- Respektive nämndsordförande ska i kommunfullmäktige kommentera och analysera sin verksamhet både vad det gäller ekonomiskt utfall samt verksamhet.
- Nämnder ska återkommande effektivisera och rationalisera sin verksamhet i syfte att inrymma verksamhetens kostnader i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten.
- Styrelse och nämnder ska ha en detaljbudget klar och beslutad senast december.

Styrmodell

Mullsjö kommuns styrmodell bygger på resultatstyrning och utgår från den vision, strategiska områden samt inriktningsmål som kommunfullmäktige beslutar om. Syftet med modellen är att skapa ett helhetsperspektiv och samordning mellan kommunstyrelse och nämnder. Vidare att öka transparensen i kommunens hela process. Modellen ska även åstadkomma en utveckling som uppfyller visionen samt övriga av kommunfullmäktige antagna mål inom ramen för kommunens grunduppdrag.

Modellen ska implementeras i kommunens styrning och uppföljning. Med hjälp av ledningssystemet Stratsys ska ett gemensamt arbetssätt och gemensamma mallar bidra till en effektivare administration och underlätta arbetet för rapportering, uppföljning och analys.

Den kommunövergripande uppföljningen och analysen till politiken rapporteras via månadsuppföljning, delårsrapport och årsredovisning.

Vision och målområden

Visionen (ansvar kommunfullmäktige) ska peka ut riktningen och tala om var kommunen vill befinna sig. Visionen är grunden för styrningen av kommunen. Den kan omprövas vid ny mandatperiod.

Strategiska områden (ansvar kommunfullmäktige) anger de prioriterade områden som kommunen ska utvecklas inom för att nå visionen. De kan omprövas vid ny mandatperiod.

Inriktningsmål (ansvar kommunfullmäktige) är kopplade till de strategiska områdena. Gäller en mandatperiod.

Nämndsmål (ansvar nämnd) formuleras utifrån inriktningsmålen. Målen ska ses som en viljeyttring och visa på de områden som prioriteras.

Verksamhetsmål (ansvar enhet) ska vara tydligt kopplade till nämndsmålet.

Indikatorer används för att följa upp målen och för att mäta att utvecklingen går åt rätt håll.

Aktiviteter beskriver vad som krävs, vilka insatser som bör göras för att inriktningsmålen ska uppnås.

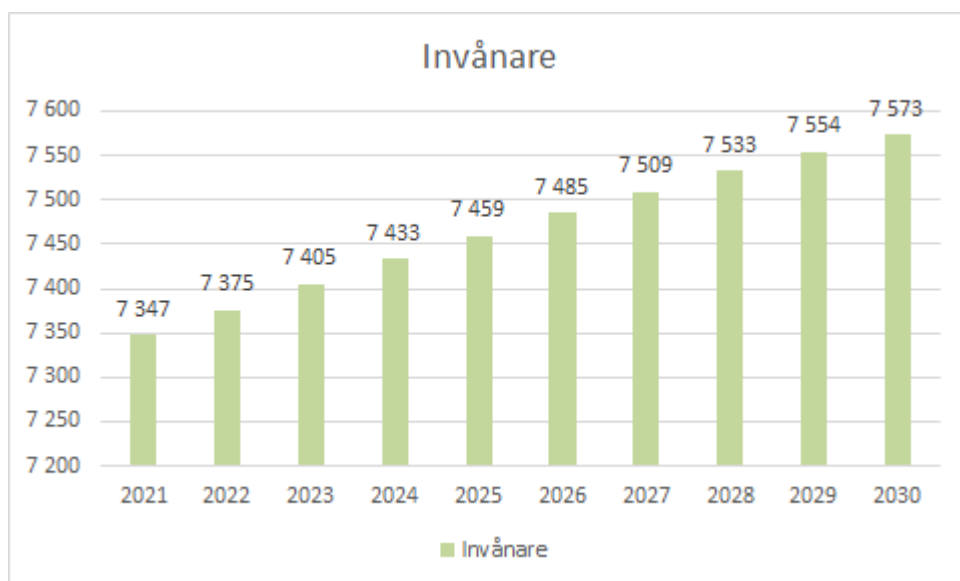
Förvaltningsplan

Mullsjö kommuns utveckling

Befolkning

Antalet invånare i Mullsjö var vid 2019 års utgång 7 290.

Budgeterat antal invånare 2020 är 7317, men året kommer antagligen sluta något högre 7330-7340, För budgetår 2021 är prognosen 7347. därefter är prognosen att invånarantalet växa med ca 20-30 personer de närmaste åren. Det långsiktiga målet och mer visionära målet är fortfarande 9000 invånare 2030, men den utveckling hänger på om kommunen kan ta fram detaljplaner och färdigställa exploateringar som t ex Kärleksudden, Havstenshult.

Skattesats och utveckling av skatteunderlag

Skattesats i, procent av skatteunderlaget	2016	2017	2018	2019	2020	Budget 2021
Mullsjö kommun	21,84	21,84	21,84	22,34	22,34	22,34
Region Jönköpings län	11,26	11,26	11,26	11,76	11,76	11,76
Totalt	33,10	33,10	33,10	34,10	34,10	34,10

Medelskattesats i riket, procent av skatteunderlag	2016	2017	2018	2019	2020
Kommun	20,75	20,75	20,74	20,70	20,72
Landsting	11,35	11,36	11,39	11,49	11,56
Totalt	32,10	32,12	32,12	32,19	32,28

Källa: SCB

På grund av avrundning kan summan av skattesatsen till kommun och landsting inte bli exakt densamma som total skattesats.

Skatteunderlagsutveckling i Mullsjö, procent	Budget 2021	Planår 2022	Planår 2023
Antagen förändring	1,5	3,5	3,9

I tabellen redovisas hur kommunens skatteunderlag förväntas utvecklas. För 2021 förväntas skatteunderlaget utvecklas med 1,5 procent.

Vision och mål

Vision

Kommunfullmäktige antog i februari 2008 ett visionsdokument kallat Mullsjö – Närhetens kommun, som är ett övergripande måldokument för kommunen. Dokumentet är den politiska viljeinriktningen för kommunen.

Vision - Mullsjö Närhetens kommun

- Mullsjö kommun ska kännetecknas av närhet. Det ska vara nära till möten med människor, näringsliv och service.
- Boendet ska präglas av variation och närhet till öppna landskap, skog och vatten.
- Det ska vara lätt att finna ro och stillhet, men också lätt att nå en variationsrik arbetsmarknad.
- Vi vill också vara en kommun där närhet till omvärlden prioriteras.

Områden som kommunen ska verka inom för att nå visionen

Demokrati

Den lokala demokratin ska utvecklas så att medborgarnas möjligheter till information, insyn och möjlighet att utöva inflytande ökar.

Befolkning

Befolkningsstrategiskt ska kommunen långsiktigt planera för en invånarökning.

Kommunal service

Den kommunala servicen ska kännetecknas av lättåtkomlighet, närhet och valfrihet.

Ekonomi

Den kommunala ekonomin ska vara så stark att uppsatta mål uppnås inom ramen för god hushållning. Ekonomiska resurser ska varje år reserveras för att minska kommunens låneskuld. Alla investeringar ska finansieras med egna medel. Lönsamma investeringar prioriteras.

Ekonomiska åtaganden ska vara fullt finansierade vilket bland annat innebär att även kommande driftkostnader ska vara beaktade.

Kommunal organisation

Den kommunala organisationen ska vara kostnadseffektiv, professionell, marknads- och serviceinriktad, samt präglas av öppenhet och tillgänglighet. Samverkan och alternativa driftformer eftersträvas i syfte att optimalt utnyttja de gemensamma resurserna.

Skola, barn- och äldreomsorg

Dessa verksamheter är prioriterade och ska hålla hög kvalitet. Skolan och barnomsorgen ska vara framtidsinriktade och stärka barns och elevers känsla för gemenskap och människors lika värde och drivas med inslag av valfrihet. Det internationella perspektivet, näringslivet och hembygdens värde ska vara viktiga delar av detta uppdrag.

Äldreomsorg

Människors behov av omsorg ska vara vägledande vid verksamhetens planering. Alternativa driftformer ska prövas där så är lämpligt. Omsorgen av äldre ska drivas med inslag av valfrihet.

Kommunal teknik, stadsbyggnad

Vid kommunens fortsatta utbyggnad ska höga krav ställas på närhet till service och god miljö.

Kommunens renvatten och avloppsrening ska hålla hög kvalitet.

Energiförsörjningen och avfallshanteringen ska vara kostnadseffektiva och bedrivs med sikte på hållbar utveckling. Gator och vägar, byggnader och andra anläggningar ska underhållas på ett ekonomiskt sätt med beaktande av miljön.

Kultur och fritid

Verksamheten ska bedrivs i samverkan med organisationer, föreningar och näringsliv. Kommunen ska stödja det civila samhällets aktörer inom kultur och fritidsområdet samt genom olika egna insatser slå vakt om mångfalden.

Regional samverkan

Kommunen ska samverka med andra kommuner när detta är till förmån för den kommunala ekonomin och medborgarna.

Miljö

Miljön i kommunen ska bevaras och förbättras. Vid all kommunal planering ska kommunens lokala Agenda 21 följas.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kommunen ska genom aktiv marknadsföring främja en expansion av den lokala arbetsmarknaden. Intressenter ska erbjudas mark efter dennes behov. Samarbetet med arbetsmarknadens partner ska ge nya och befintliga företag det stöd som den kommunala kompetensen tillåter.

Särskilt viktigt är att det kommersiella serviceutbudet är brett och starkt.

Turismen ska kännetecknas av att turister finner Mullsjö kommun attraktiv året runt.

Boende

Boendet i kommunen ska kännetecknas av variation och tillgång till natur och god samhällservice.

Kommunikationer

Påtryckning av en snar ombyggnad av väg 26/47 Risbro – Mullsjö är nödvändig för kommunens överlevnad och utveckling.
Beräknad färdigställande av vägen är september 2019.

Kollektivtrafiken mellan Mullsjö kommun och dess närområde ska vara anpassad efter invånarnas behov.

IT

Kommunen ska tillämpa aktuell informationsteknologi i alla de avseenden som är nödvändiga och lämpliga för en positiv utveckling av kommunen och dess näringsliv.

Information/marknadsföring

Information/marknadsföring och profilering lokalt, regionalt och internationellt ska genomföras med sikte på ökad nyetablering, inflyttning och turism.

Mål

Kommunen arbetar med tre strategiska områden Tillväxt, Välfärd och trygghet samt Närhet. Till respektive område finns ett inriktningsmål kopplat. Nedan redovisas de indikatorer som mäter att utvecklingen går åt rätt håll.

I detta avsnitt redovisas även målen för God ekonomisk hushållning. Syftet med god hushållning är att verksamheterna ska bedrivas effektivt och ändamålsenligt. Skattemedlen ska användas där största nytta uppnås. Detta innebär att bra verksamhet och service ska levereras och erbjudas till medborgarna med de resurser som står till förfogande.

Tillväxt

Inriktningsmål	Indikatorer
Kommunen ska ha 9 000 invånare år 2030. År 2030 ska Mullsjö kommun ha 9 000 invånare. Tillväxten ska vara hållbar såväl ekonomiskt, ekologiskt som socialt.	Företagarnas sammanvägda omdöme om företagsklimatet i kommunen ska öka.
	Befolkningsutveckling.
	Totalt antal producerade lägenheter.

Välfärd och trygghet

Inriktningsmål	Indikatorer
Invånarna ska uppleva att verksamheten är av hög kvalitet. De vägledande begreppen för kommunens arbete ska vara välfärd och trygghet. Begreppen ska vara väl inarbetade, accepterade och erkända av kommunens invånare såväl som medarbetare.	Andelen personer som är mycket nöjda med personalens bemötande på sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som är nöjda med sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som uppger att personalen inom äldreboende och hemtjänst alltid eller oftast tar hänsyn till deras åsikter och önskemål ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever i årskurs 6 som når målen, minst E i alla ämnen, ska öka jämfört med föregående år.
	Elevernas genomsnittliga meritvärde i årskurs 9 ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ska öka jämfört med föregående år.
	Brottsförebyggande rådets (Brå:s) nationella trygghetsundersökning (NTU).

Närhet

Inriktningsmål	Indikatorer
Vår kommun ska kännetecknas av närhet i såväl inflyttande och demokrati som boende. Syftet med målet är att bidra till kommuninvånarnas upplevelse av god livskvalitet och delaktighet.	Andelen invånare som ser sin kommun som en god plats att bo och leva på ska öka.
	Mätning av webben.

God ekonomisk hushållning

Inriktningsmål	Indikatorer
<p>Resultatnivån ska uppgå som minst till 3 procent av skatteintäkter och statsbidrag. För att finansiera verksamheten över tid behöver kommunen ha positiva resultat. Om investeringsnivån är hög krävs en hög resultatnivå för att undvika en alltför hög låneskuld.</p>	Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag.
<p>Kommunens låneskuld ska amorteras med 10 mnkr. Syftet med måttet är att minska kommunens låneskuld för att undvika en alltför hög skuldsättning.</p>	Amortering av långfristiga skulder i balansräkning.
<p>Kommunens soliditet ska uppgå till minst 18 procent. Syftet med måttet är att visa kommunens långsiktiga finansiella styrka. Ju högre värde desto mer av tillgångarna är finansierade med egna medel (historiska resultat). Ett negativt värde innebär att skulderna överstiger tillgångarna.</p>	Eget kapital dividerat med summa tillgångar i balansräkningen.
<p>Sjukfrånvaron ska minska för att inom fem år vara som högst 5 procent av tillgänglig ordinarie arbetstid.</p>	Sjukfrånvaron i procent av tillgänglig ordinarie arbetstid.
<p>Ge eleverna kunskaper för livet för att kunna leva och fungera i ett modernt samhälle.</p>	Andelen barn i år 5 som känner sig trygga i skolan ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen barn i år 9 som känner sig trygga i skolan ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever i år 6 som når målen, minst E i alla ämnen, ska öka jämfört med föregående år.
	Elevernas meritvärde i år 9 ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen elever som är behöriga till gymnasiet ska öka jämfört med föregående år.
<p>Erbjuda äldre en trygg och god äldreomsorg.</p>	Andelen personer som är nöjda med sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som är mycket nöjda med personalens bemötande på sitt äldreboende eller hemtjänst ska öka jämfört med föregående år.
	Andelen personer som uppger att personalen inom äldreboende och hemtjänst alltid eller oftast tar hänsyn till deras åsikter och önskemål ska öka jämfört med föregående år.
<p>Aktivt hjälpa människor som söker stöd hos socialtjänsten med rätt insatser.</p>	Andelen barn, unga och vuxna som inte återkommer till socialtjänsten efter avslutad insats inom ett år ska öka.
<p>Aktivt hjälpa människor att lämna ett försörjningsstödsberoende.</p>	Andelen invånare av befolkningen i Mullsjö som erhåller försörjningsstöd ska minska.
<p>Aktivt hjälpa människor inom funktionshinderomsorgen till en meningsfull tillvaro.</p>	Andelen personer som upplever inflytande över sin livssituation och delaktighet i samhället ska öka jämfört med föregående år.

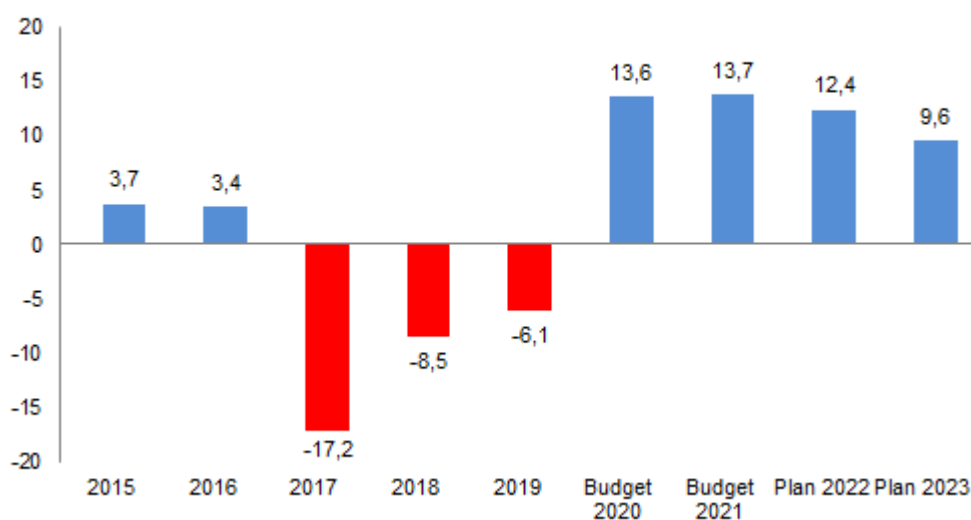
Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Mullsjö kommun utgår man från de fyra finansiella perspektiven; finansiellt resultat, kapacitet, riskförhållanden och kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektiven analyseras i sin tur med hjälp av ett antal ekonomiska nyckeltal. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv kunna identifiera eventuella finansiella problem och möjligheter och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Finansiellt resultat

Årets resultat, mnkr

Begreppet god ekonomisk hushållning innebär att resultaten i kommunen måste vara tillräckligt höga för att servicenivån ska kunna garanteras för kommande generationer utan att behöva höja skattesatsen.

Åren 2015-2016 redovisade kommunen positiva resultat. Denna trend bryts 2017 med ett negativt resultat på -17,2 mnkr. Det negativa resultatet förklaras i huvudsak av höga kostnader inom individ- och familjeomsorg samt anpassningen till de minskade ersättningarna från staten för ensamkommande barn och unga. 2018 redovisade kommunen ett underskott på -8,5 mnkr.

Förklaringen är i huvudsak minskade ersättningar från staten för ensamkommande barn och unga, samt ökade kostnader främst inom skolans verksamhetsområden samt funktionshinderomsorgen. 2019 redovisade ett underskott på -6,1 och flera verksamheter visade stora budgetavvikelser.

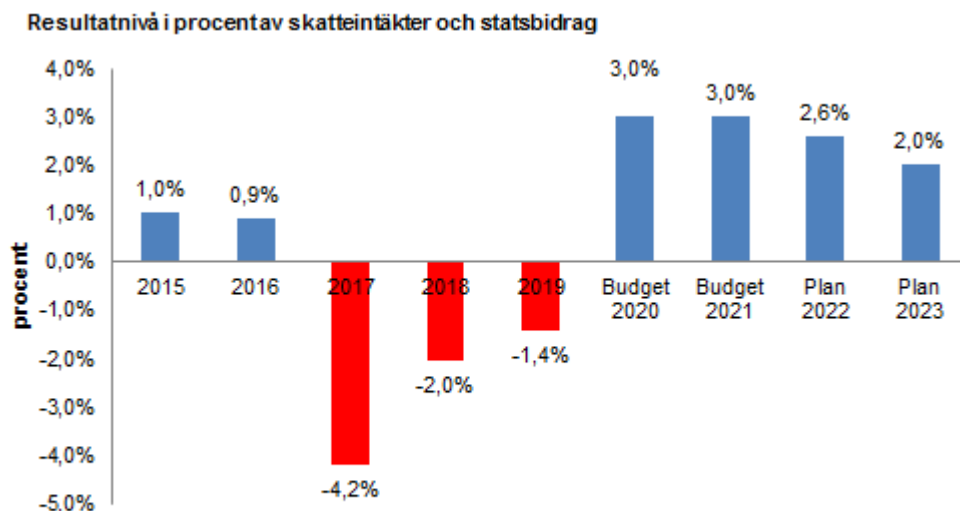
För 2020 uppgår det budgeterade resultatet till 13,6 mnkr, och prognos i 2020s delårsrapport är 11,3.

Budgeterat resultat för 2021 är 13,7 mnkr vilket är i linje med det finansiella målet på 3 %. 2022 och 2023 har ett budgetresultat 12,4 resp 9,6, vilket innebär att en sänkning av det finansiella målet till 2,6% resp 2,0.

En riskanalys är framtagen för att åskådliggöra omvärldens påverkan på kommunens ekonomi. Vissa faktorer ligger utanför kommunens möjlighet att påverka. Andra faktorer kan kommunen påverka direkt eller indirekt. Riskanalysen är baserad på 2018 års kostnadsnivå.

Riskanalys, händelse		Förändring, mnkr
Räntan	+/- 1 procent	3,0
Löneökning	+/- 1 procent	3,0
Inflation	+/- 1 procent	1,8
Skatteunderlagsutveckling	+/- 1 procent	3,4
Befolkning	+/- 50 invånare	2,6
Utdebitering	+/- 1 kr	15,2
Tjänster (medellön cirka 29 tkr)	+ 10	4,9

Resultatnivå i procent av skatteintäkter och statsbidrag

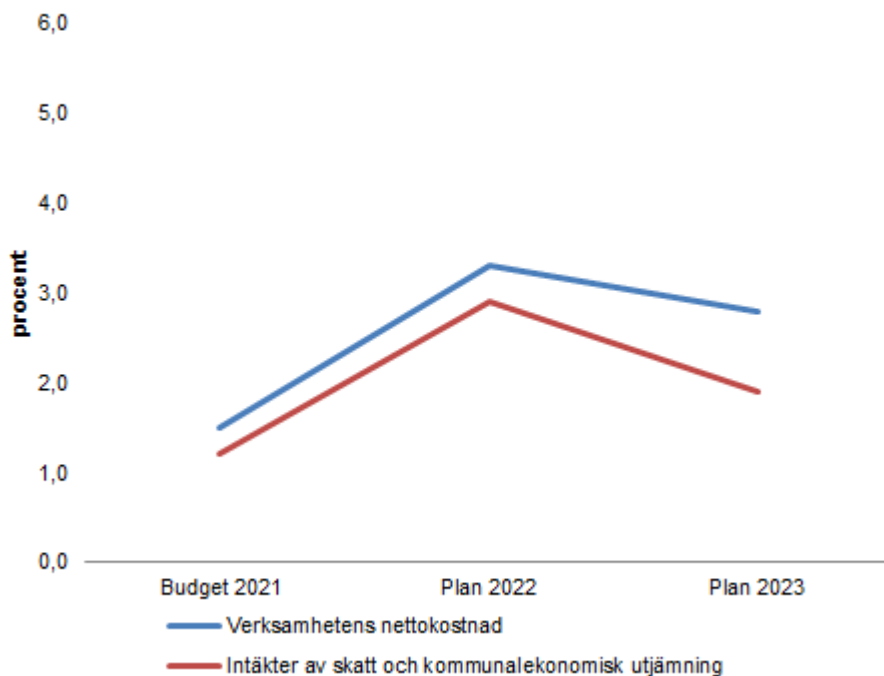

Ett mått på en ekonomi i balans är resultatnivån i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. En expansiv kommun med stora investeringar måste ha en tillräcklig resultatnivå för att undvika en alltför stor låneskuld.

Ett av de finansiella målen 2021 är att resultatnivån ska uppgå som minst till 3 procent i relation till skatteintäkter och statsbidrag. Målet behöver tillfälligt minska under 2022 (2,6%) och 2023 (2,0%).

Skatte- och nettokostnadsutveckling, procent

Skatte- och nettokostnadsutveckling

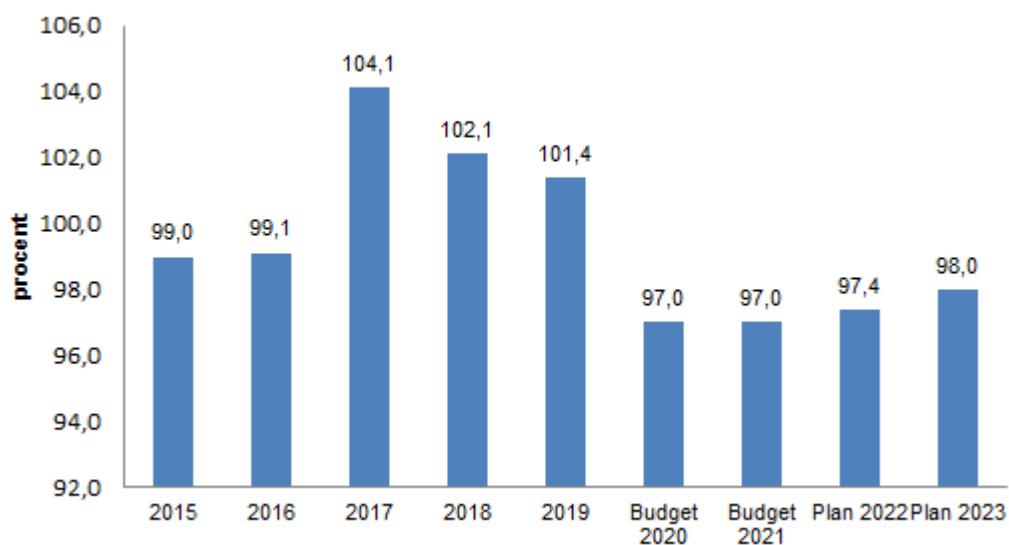

För att behålla en god ekonomisk hushållning måste utvecklingen av skatteintäkterna vara högre än utvecklingen av nettokostnaderna. Ökar nettokostnaderna snabbare än skatteintäkterna försämras kommunens ekonomi och effekten blir krav på effektiviseringar av verksamheten och/eller höjd utdebitering.

Av diagrammet framgår att kommunens nettokostnader ökar snabbare än skatteintäkterna 2021-2023.

Nettokostnadsandel (inkl. finansnetto) av skatter och generella bidrag, procent

Nettokostnadsandel av skatter och bidrag

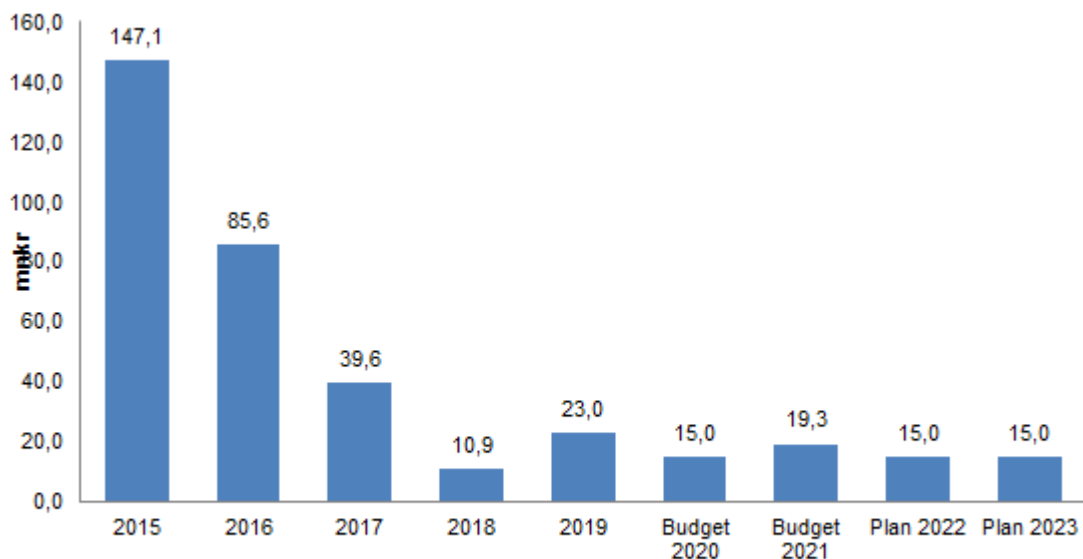

Obs! Bruten skala

Nettokostnadsandel mäter om kommunen har en god balans mellan löpande intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnadsandel visar hur stor del av kommunens löpande verksamhet som måste täckas med framför allt kommunalskatt. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. En nettokostnadsandel på 96-98 procent brukar ses som god ekonomisk hushållning, eftersom kommunen då klarar att finansiera sina re- och nyinvesteringar över en längre tidsperiod.

Under budget- och planperioden är nettokostnadsandelen under 100 procent.

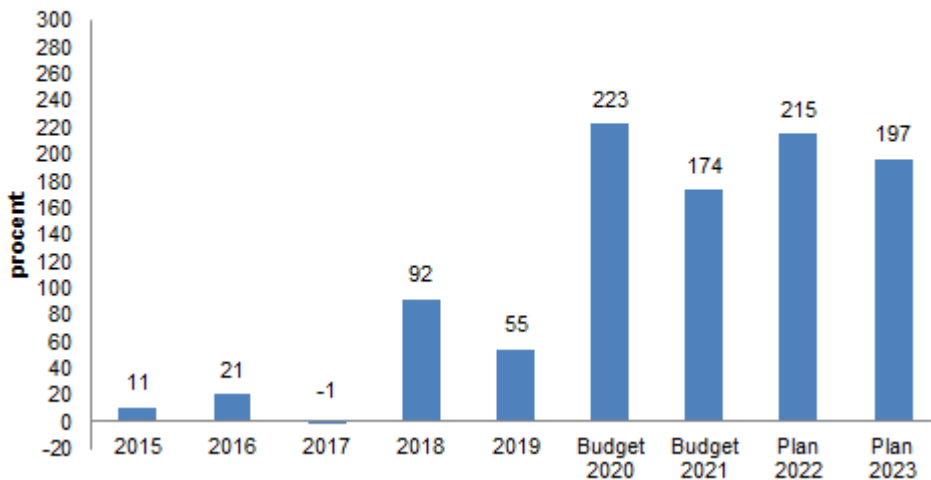
Kommunens bruttoinvesteringar, mkr

För en långsiktigt hållbar ekonomi är det viktigt att investeringsvolymen anpassas till kommunens resultat så att en tillräcklig självfinansiering av investeringarna uppnås. Kommunen har haft höga investeringsnivåer åren 2015 till 2017 för att åren 2018 och framåt ha ett lägre investeringsbehov. Det är viktigt att investeringarna finansieras på ett ekonomiskt hållbart sätt för att stärka kommunens soliditet.

Självfinansieringsgrad av investeringar, procent

Självfinansieringsgrad av investeringar

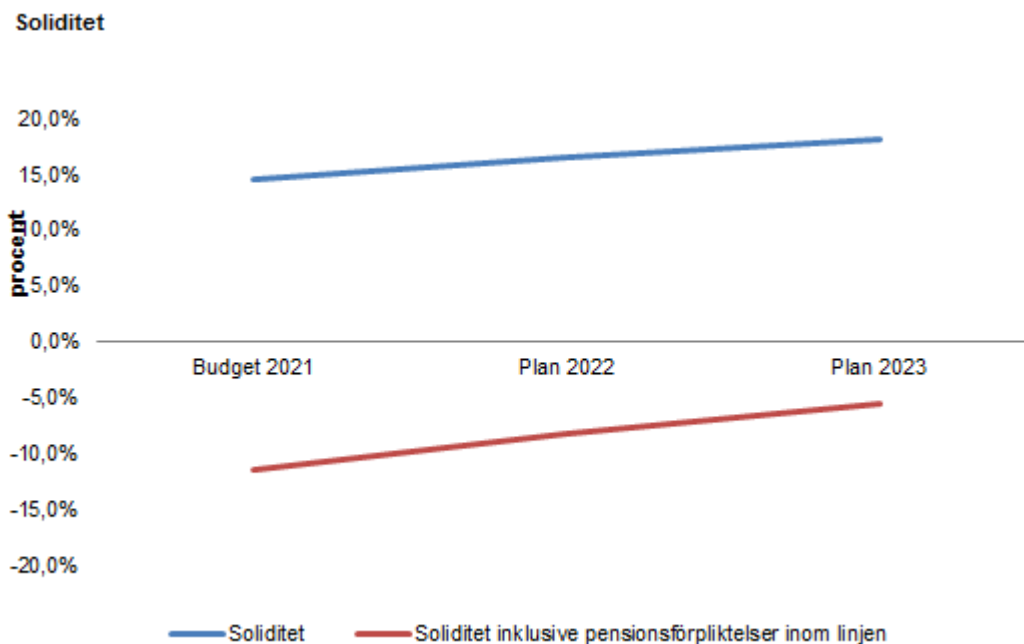

Genom att mäta självfinansieringsgraden av investeringar kan man utläsa hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad. Investeringsvolymen måste anpassas till kommunens ekonomiska resultat så att en tillräcklig självfinansieringsgrad av investeringarna uppnås och bidrar till en god och hållbar ekonomi. Under åren 2015-2017 var investeringsnivån hög med en låg eller negativ grad av självfinansiering.

Att självfinansieringsgraden uppgår till över 100 procent för åren 2019 - 2022 förklaras av att det beräknade investeringsutrymmet (resultat + avskrivningar) är högre än investeringsbehovet för åren.

Kapacitet

Soliditet, procent

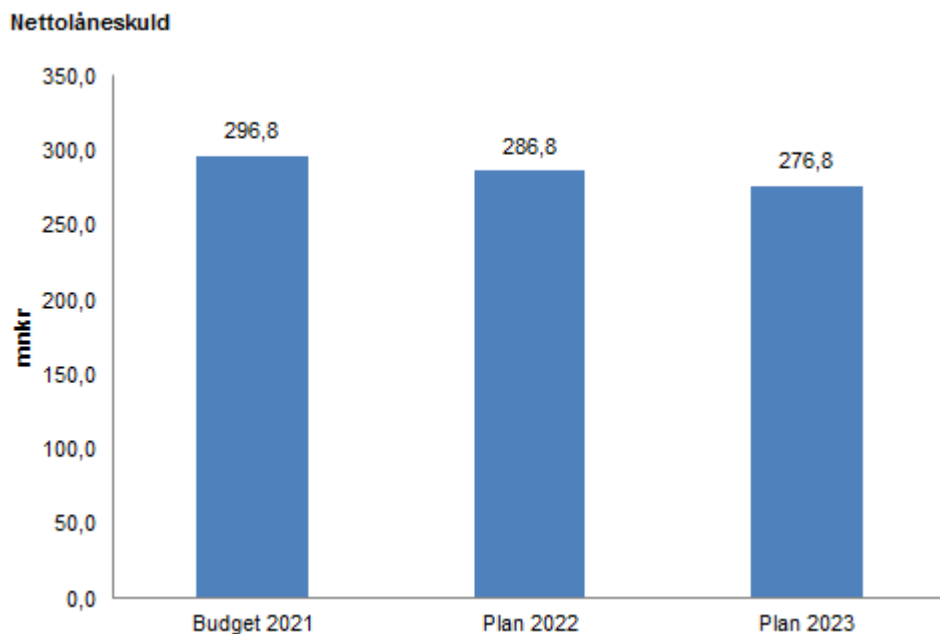

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna kommunen finansierat med eget kapital (historiska resultat). Sjunger soliditeten måste kommunen låna mer till investeringarna, vilket i sin tur innebär att räntekostnaderna ökar och att mindre blir över till verksamhet. Soliditeten uppgår till 14,6 procent 2021. Ett av de finansiella målen är att soliditeten ska uppgå till minst 18 procent.

Ett annat soliditetsmått är att även inkludera kommunens pensionsförpliktelser som är intjänade före 1998 och som ligger utanför balansräkningen. Detta ger en bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Budget 2021 enligt detta mått är -11,6 procent.

Kommunen behöver förbättra sin soliditet via goda resultat och amortering av lån de kommande åren för att stärka handlingsutrymmet på lång sikt.

Nettolåneskuld (exkl. bolagen), mnkr

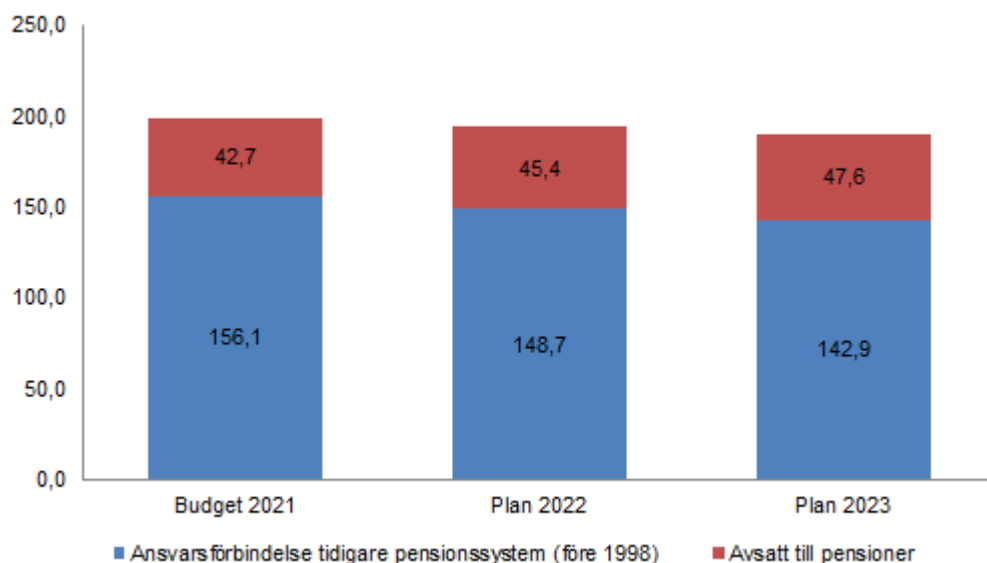

Diagrammet visar den totala nettolåneskulden per år i kommunen. Lånebehovet för kommunen har ökat på grund av ett högt investeringsbehov medan utvecklingen framåt visar ett minskat lånebehov. Amortering av lån är budgeterad till 10 mnkr per år, 30 mnkr totalt under åren 2020-2022.

Ett av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning är att låneskulden ska amorteras med 10 mnkr år 2020.

Risikförhållanden

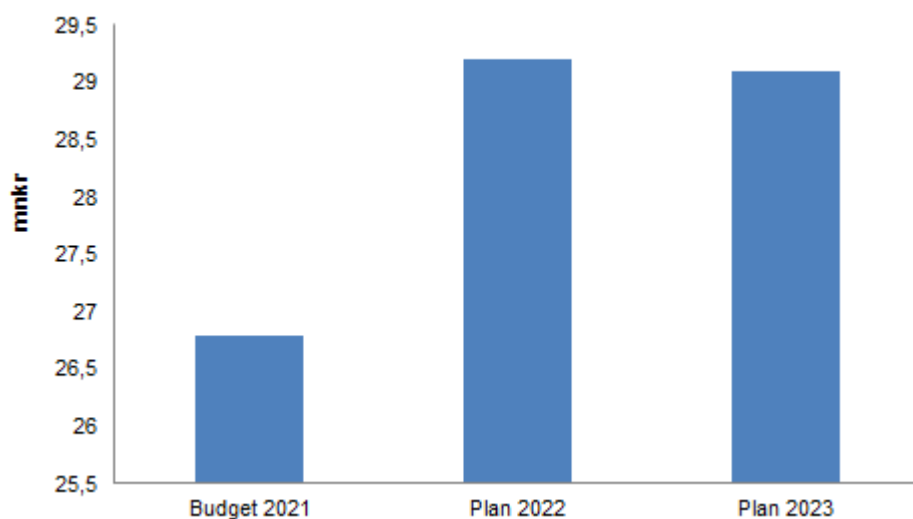
Pensionsförpliktelser, mnkr

Kommunens pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen, åtaganden äldre än 1998, kommer succesivt att minska medan pensionsrätter intjänade från och med 1998 kommer att öka med cirka 3 mnkr årligen.

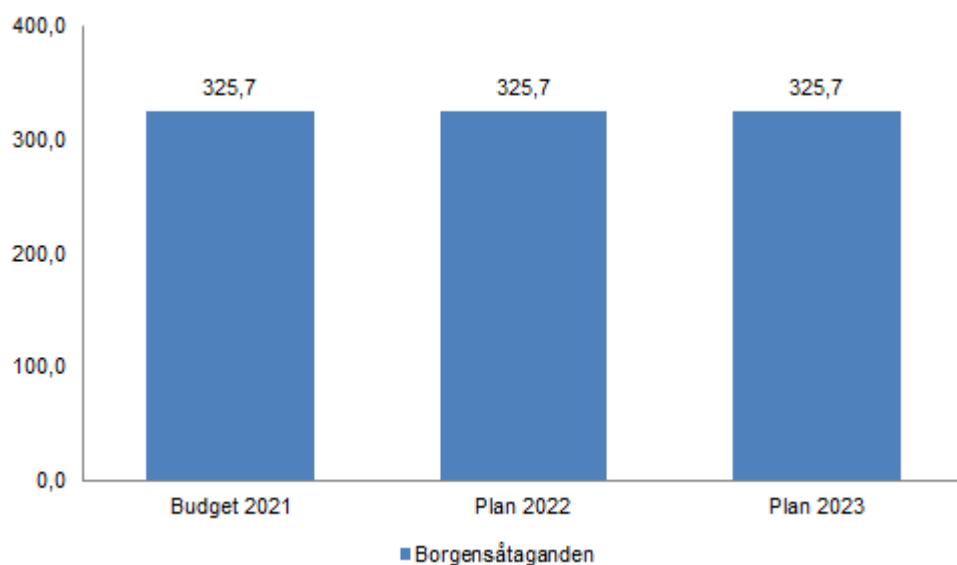
Pensionskostnader, mnkr

Pensionskostnader

I kommunen bokförs pensionskostnaderna enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 kostnadsförs vid utbetalningen, medan pensioner intjänade efter 1998 kostnadsförs intjänandeåret. En av förklaringarna till att pensionskostnaderna kommer att öka åren 2020 till 2022 är att utbetalningarna på den "gamla skulden" har ökat till följd av att fler anställda med intjänande före 1998 gått i pension. Vidare att fler anställda kommer över brytpunkten för att omfattas av den förmånsbestämda pensionen.

Borgensåtaganden, mnkr

Kommunens samlade borgensåtaganden uppgår år 2020 till 325,7 mnkr och kvarstår på den nivån fram till 2022. Huvuddelen av kommunens borgensåtaganden avser de kommunala bolagen, endast en begränsad del avser externa åtaganden. Den kraftiga ökningen för åren kan i huvudsak förklaras med borgensåtagande avseende nyupplåning av Mullsjö Bostäder AB.

Bedömningen är generellt att risken är låg, detta på grund av den rådande bostadsbristen i regionen, vilket innebär en stor efterfrågan på lägenheter. De fastigheter som är byggda är även fullt uthyrda.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

I kommunallagen finns ett krav på att kommunerna ska ha en ekonomi i balans. Detta innebär att årets intäkter ska överstiga kostnaderna och utgör därmed en undre gräns för vad som är tillåtet att budgetera och redovisa. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet ska det återställas inom de närmaste tre åren.

Balanskravsavstämning, % och mnkr	Budget 2021	Planår 2022	Planår 2023
Resultatmål i % av skatter o statsbidrag	3,0	2,6	2,0
Skatteintäkter	339,9	349,3	363,0
Generella statsbidrag	119,1	122,9	118,3
Årets resultat	13,7	12,4	9,6
<i>Tidigare avsatt till RUR</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>
Årets avsättning till RUR (-)			
Disponering från RUR (+)			
Balanskravsresultat	13,7	12,4	9,6
<i>Summa RUR</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>

Balanskravsutredning

År 2017 redovisade kommunen ett negativt resultat om 17,2 mnkr. För att klara balanskravsresultatet måste detta resultat återställas senast år 2020. För år 2018 var resultatet -8,5 mnkr och detta ska återställas senast år 2021. För år 2019 var resultatet -6,1 mnkr och ska återställas 2022.

Balanskravsutredning, mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Årets resultat	13,7	12,4	9,6
Reducering av samtliga realisationsvinster (-)	-	-	-
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter (+)	-	-	-
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter (+)	-	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper (+)	-	-	-
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper (-)	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	13,7	12,4	9,6
Reservering till resultatutjämningsreserv (-)	-	-	-
Disponering från resultatutjämningsreserv (+)	-	-	-
Balanskravsresultat	13,7	12,4	9,6

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Kommunfullmäktige har i beslut (KF 2013-10-22 § 110) antagit riktlinjer om hanteringen av RUR.

Resultatutjämningsreserv en del av Eget kapital	mnkr
IB reserverade medel i RUR, 2013	7,6
Reservering av medel till RUR, 2014	2,0
Totalt reserverade medel i RUR	9,6

Ekonomiska ramar

Budgetförutsättningar

Det viktigaste budgetförutsättningarna för mål- och resultatbudget 2020-2022 är följande:

- Skattesatsen är beräknad till 22,34 kronor för 2020-2022.
- Skatter, statsbidrag och utjämning har beräknats efter Sveriges kommuner och Landstings (SKL) cirkulär 19:21, utom LSS som har justerats utifrån nya uppgifter.
- Arbetsgivaravgifterna beräknas till 40,25 procent.
- Kostnaderna för pension och ansvarsförbindelse är beräknad enligt KPA:s prognos.
- Prognostiserade befolkningsförändringar enligt egen beräkning.
- Avskrivningskostnader fördelas ut på nämnder året efter att investeringsprojektet är klart.

Nämndernas ramar 2020, 2021 och 2022 kommer att justeras med löneökningar och tillkommande kapitalkostnader. Kostnaderna budgeteras under finansförvaltningen för senare fördelning.

Budget 2020 med plan 2021-2022

Resultatbudget

Det budgeterade resultatet (förändringen av eget kapital) för kommunen uppgår till 13,7 mnkr 2021.

Kommunens budgeterade resultat på 13,7 mnkr utgör 3,0 procent av skatter och statsbidrag, vilket är samma nivå som den finansiella målsättningen.

mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens driftnetto	-421,9	-436,3	-449,9
Avskrivningar	-19,9	-19,9	-19,9
Verksamhetens nettokostnader	-441,8	-456,2	-469,2
Skatteintäkter	339,9	349,3	363,0
Generella statsbidrag och utjämningar	119,1	122,9	118,3
Verksamhetens resultat	17,2	16,0	12,1
Finansnetto	-3,6	-3,6	-2,6
Resultat efter finansiella poster	13,7	12,4	9,6
ÅRETS RESULTAT	13,7	12,4	9,6

Balansbudget

Balansbudgeten är förknippad med en osäkerhet beroende på antaganden om anläggningstillgångarnas och skuldernas förändring. Det egna kapitalet uppgår i budget 2021 till 87 mnkr. Den budgeterade soliditeten för kommunen är beräknad till 14,6 procent.

mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Materiella anläggningstillgångar	396,8	391,9	387,0
Finansiella anläggningstillgångar	142,0	142,0	142,0
Omsättningstillgångar	58,2	68,2	74,9
SUMMA TILLGÅNGAR	597,0	602,1	603,9
Eget kapital	87,0	99,4	109,0
Avsättningar pensioner	42,7	45,4	47,6
Skulder	467,3	457,3	447,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	597,0	602,1	603,9
<i>Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt som inte upptagits bland skulder eller avsättningar</i>	<i>156,0</i>	<i>148,7</i>	<i>142,9</i>
<i>Borgensförbindelser</i>	<i>325,7</i>	<i>325,7</i>	<i>325,7</i>

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten visar en överblick över de likvida medel som strömmar in och ut ur kommunen. Genom att titta på kassaflödet från den löpande-, investerings- och finansieringsverksamheten kan vi utläsa förändringen av likvida medel. År 2021 påverkar investeringarna på 19,3 mnkr samt amorteringen av lån på 10 mnkr de likvida medlen negativt, medan den löpande verksamheten genererar ett positivt kassaflöde med 34,4 mnkr.

Vidare kan ur kassaflödesanalysen utläsas att samtliga investeringar kommer att finansieras med det positiva kassaflöde som den löpande verksamheten generera. Detta innebär att ingen nyupplåning krävs för att finansiera investeringarna.

Kommunen har en tillfredsställande likviditet. Genom en checkkredit på 50 mnkr är den kortsiktiga betalningsförmågan god.

mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	13,7	12,4	9,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster:			
<i>avskrivningar</i>	<i>19,9</i>	<i>19,9</i>	<i>19,9</i>
<i>förändring av pensionsavsättning</i>	<i>0,8</i>	<i>2,7</i>	<i>2,1</i>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	34,4	35,0	31,6
Investeringsverksamhet			
Bruttoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-19,3	-15,0	-15,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-19,3	-15,0	-15,0
Finansieringsverksamhet			
Nya lån	-	-	-
Amortering	-10,0	-10,0	-10,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-10,0	-10,0	-10,0
ÅRETS KASSAFLÖDE	5,1	10,0	6,6

Driftbudget

Driftbudgeten fastställs på 3 år, år 1 är budgetåret och år 2 och 3 planår. Verksamheternas nettokostnader är 2021 budgeterade till 441,8 mnkr. Jämfört med budget 2020 är det en ökning med 11,3 mnkr.

2021 fördelas resurserna till BUN och SNs äldreomsorg med hjälp av en sk prislappsmodell. Samtidigt införs ett omställningsbidrag som fasas ut efter två år. Avseende 2021 är BUN:s omställningsbidrag är på 3 mnkr, samtidigt som SN:s ramökning minskas med 1,5 mnkr. 2022 är beloppet 1,5 mnkr respektive -0,8 mnkr.

Ingår en demografisk faktor i nämndernas resurstilldelning. Internräntorna sänks från 4% till 2%, Vårdcentralens tillfälliga paviljonger ingår i TNs budget. 2023 ligger ett effektiviseringskrav på 1% på alla.

Tabellen nedan redovisar anslagsförändringar jämfört med budget 2020 för styrelse och nämnder.

Styrelse och nämnder	Förändringar i budgetram, tkr
Kommunstyrelsen	-363
Teknisk nämnden	-903
Barn- och utbildningsnämnden	-154
Socialnämnden	6 444
Kultur- och fritidsnämnden	-118
Byggnadsnämnden	513
Miljönämnden	14
Finansförvaltningen	5 904
	11 337

Tabellen nedan redovisar kommunens driftsbudget

tkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	-45 280	-45 455	-45 186
Teknisk nämnden	-21 254	-21 339	-21 216
Barn- och utbildningsnämnden	-189 474	-192 192	-194 865
Socialnämnden	-146 940	-151 548	-155 471
Kultur- och fritidsnämnden	-15 562	-15 622	-15 529
Byggnadsnämnden	-3 102	-3 112	-3 097
Miljönämnden	-2 758	-2 769	-2 752
Finansförvaltningen	-17 420	-24 190	-31 060
<i>varav finansförvaltningens egna poster</i>	<i>-2 350</i>	<i>-3 350</i>	<i>-4 550</i>
Verksamhetens nettokostnader	-441 790	-456 227	-469 176
Skatteintäkter	339 943	349 322	363 004
Generella statsbidrag och utjämning	119 142	122 876	118 332
Verksamhetens resultat	17 295	15 971	12 160
Finansnetto	-3 600	-3 600	-2 600
Resultat efter finansiella poster	13 695	12 371	9 560
Årets resultat	13 695	12 371	9 560

Under finansförvaltning budgeteras bland annat kostnader för pensioner, ökade personalkostnader samt tillkommande kapitalkostnader.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten fastställs på 3 år, budget år 1 samt plan åren 2 och 3. I investeringsbudgeten ingår bruttoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar. Bruttoinvesteringarna uppgår till 19,3 mnkr för åren 2021 och 15 mnkr för 2022 - 2023.

mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	4,5		
Tekniska nämnden	12,0		
Socialnämnden	0,8		
Barn- och utbildningsnämnden	2,0		
Totalt	19,3	15,0	15,0

Exploatering

Kommunen har avsatt 10 mnkr till exploatering för år 2021. Huvudregeln är att över tid ska alla exploateringsprojekt vara självfinansierade. Någon exploateringsbudget upprättas inte. Utgifterna avräknas på ett balanskonto (omsättningstillgång) mot de inkomster kommunen erhåller vid försäljning av mark/tomter. Eventuella nettoavvikelser redovisas som anläggningstillgång.

Prioriterade exploateringsområden under 2021 är Havstenshult, Kärleksudden.

4. Avslutande sammanfattning

Årets budgetprocess har i hög grad påverkats av Covid -19 och den osäkerhet som pandemin skapat kring förutsättningar för nästa år. Årets budgetprocess har också präglats av intentionen att skapa en ny budgetmodell som utgår ifrån de prislappar som räknas fram av SKRs. Prislappar som är baserade på den skatteintäkt som kommunen kan förvänta vid en given volym. Prislapparna baseras på en genomsnittlig kostnad i riket med de specifika förutsättningar Mullsjö kommun har enligt kostnadsutjämningsystemet, en förutsättning som samtidigt ger en normalisering och en anpassning av budget. De extra anpassningar som då kan krävas blir då väldigt tydliga.

Allt pekar på att 2020 kommer att ge positivt resultat, delårsrapportens prognos var 11,3 mnkr. Det positiva resultatet beror både på ett intensivt arbete med att anpassa verksamheten till givna ramar och på ökade statliga intäkter. Arbete med anpassningar har gjorts samtidigt som alla verksamheter har fått anpassa sina verksamheter och förutsättningar till den pandemi som drabbar hela samhället och på alla nivåer. Gjort arbete har lett till resultat, vilket är viktigt att betona, men lika viktigt är att arbetet inte är slutfört. Verksamheternas arbete med att anpassa sina verksamheter till givna ramar måste fortsätta. Om inte budgetansvaret efterlevs av alla, åsidosätts hela budgeten och styrningen omintetgörs. Anpassning måste fortsätta tills kommunen har en ekonomi i balans.

Parallellt med arbetet med en ny budgetfördelning, betonade KF vikten av att arbetet med anpassning av verksamheterna till givna ramar inte skulle avstanna och tog i juni ett beslut om samma ramar som föregående år men att ramarna skulle täcka löneökningen.

Under året har SKRs prognos kraftig förändrats dels utifrån faktiska och prognostiserade effekter av Covid 19 dels utifrån kraftiga förändringar av ekonomiska förutsättningar vad avser skatteintäkter. Denna extrema situation har inneburit att förutsättningar förändrats flera gånger under resans gång.

Budgetfördelning enligt prislappar innebär att ramen till BUN exkl vuxenutbildningen och SNs äldreomsorg baseras på det. Prislappen innehåller då allt t ex löneökningar, avskrivningar, internhyror, intern administration. Obs i givet förslag har en reduktion för den interna administrationen gjorts: Alternativet att fördela ut all administrativ kostnad är ett mer komplicerat alternativ.

Det innebär att grunden är att BUN och SNs äldreomsorg får en tilldelning utifrån en prislapp och att den automatiskt tar demografisk hänsyn. Övriga, styrelse och nämnder, får också en demografisk faktor, men till dessa kvarligger ett löneutrymme, avskrivnings- och en inflationspott att fördela ut.

Budgetberedning har i arbetet utgått från en generell budgetmodell. I den slutgiltiga versionen från SMKs förslag har följande inarbetats:

- Prislappsmodellen innebär en minskning av ramarna för BUN med 3 mnkr och ökning för SN med ca 8 mnkr. I bägge fallen ska förändringen även täcka kommande års lönerrevision. Som ett omställningsbidrag förläns att BUNs ram tillförs 3 mnkr 2021 och 1,5 mnkr 2022 och därefter gäller prislappsmodellen fullt ut. SN ramökning begränsas 2021 med 1,5 mnkr och 0,8 mnkr 2022.
- För att säkerställa att osäkerheten i befolkningsprognos relativt avläsning av antalet invånare 1 nov avsätts 1 mnkr.
- Byggnadsnämnden får från och med 2021 ett ramtillskott på 0,5 mnkr.
- Att det finansiella målet för 2022 sänks till 2,6%.
- Att det finansiella målet för 2023 sänks till 2,0% samt ett generellt effektiviseringskrav på alla styrelse och nämnder med 1 %.

Det är av vikt att arbetet framöver fortsätter uthålligt vad gäller kommunens finansiella situation, så att kommunen når den finansiella styrka som krävs samt att arbeta med att förlänga planeringshorisonten så att kommunen i tid kan bemöta de utmaningar som ligger framåt t ex en kraftig ökning av åldrande kommuninvånare och kommande lokalbehov. För nå dit krävs följande:

Alla nämnder och verksamheter ta det budgetansvar som styrsystemet tydliggör. Det är utifrån budgetdisciplin som förutsättningar för framtiden skapas. Nämnderna måste kontinuerligt arbeta med effektiviseringar.

Skapa lösningar/avsättningar till identifierade problem t ex deponier och vårdcentralens lokaler.

En av de stora kommande utmaningarna är den åldrande befolkning i kommunen. Under kommande 10 årsperiod kommer antalet invånarna i ålder 80-89 att fördubblas.

Arbetet med att skapa förutsättningar för att ta fram en kommunkoncernbudget pågår och måste genomföras under 2021.